ԾԱՂԻԿ

Ծանուցման տողը 2
Առաջին երեսը 5

ՀԱՆԴԷՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAÏAN

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Չորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերն ։
Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 ղուրուշ արծաթ, — վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 ղրշ՝ վեցամսեայ 60

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արտօնատէր եւ Տնօրէն Անտօն Սաքաեան,
Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 20։
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք ետ չեն տրուիր ։

Թիւ 51 Ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՅՈՒՆԻՍ 17 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

Խառն ժողովը իր վերջին նստին մէջ որոշեր է յանձնարարել Վանայ Պատրիարքական փոխանորդ Ալէաթճեան Գեր. Գրիգորիս եպիսկոպոսին որպէս զի վիճակին գաւառական երեսփոխանական ժողովոյ նոր ընտրութիւնն յետաձգէ մինչեւ որ կուսակցական վէճերը վերջանալով, կըրքերն հանդարտին ։

Ժողովը Ն. Գերապատուութեան հրաժարականը մերժած պահուն, որոշեր է միանգամայն գոհունակութեան գիր մը ուղղել նորա բարւոք պաշտօնավարութեան համար ։

—

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն և Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն հիւանդ լինելով, շաբաթ օրը բացակայ էին Պատրիարքարանէն ։

—

Պուլկարիոյ նորնտիր առաջնորդ Գեր. Գէորգ Ծ. Վարդապետ Ռուսճուգլեան իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի ի մօտոյ ։

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Իզմիրի առաջնորդ Մուրատեան Գեր. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս, երկուշաբթի օրուան Ճէրիտէի-Շարգիյէի մէջ, ծանուցեալ շահպազըեան յակոբ վարդապետը սրբոց կարգը դասելով, իբր անմեղ գառնուկ մը ցոյց տալ կուզէ իւր առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ղրկած երկու նամակաւ ։

Այդ շահպազըեանի արարքը ի զուր և շատ ուշ սքօղել կուզուի. անզգօն Ջգօնդատի ծանուցեալ նամակը որ Հայրենիքի մէջ հրատարակուեցաւ, շահպազըեանի դատապարտութիւնն էր և միանգամայն Մելքիսեդեկ Սրբազանի գաղտնի միտումներուն բացորոշապէս արտայայտութիւնն։

Իզմիրի Առաջնորդն առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր գրած նամակին մէջ կըսէ թէ՝ կրօնական ժողովոյ որոշումն հակառակ է արդարութեան, հակառակ է առաջնորդական իրաւանց և հակառակ է ժողովրդեան օգտին ։ Հակառակ է արդարութեան, վասն զի կը դատապարտէ առանց դատապարտութեան պատճառներն բացատրելու ։ — Բայց ո՞վ կըսէ թէ կրօնական ժողովը շահպազըեանը դատապարտեր է. նա շահպազըեանը անոր համար կուզէ, որ հարցաքննուի թէ՝ իրօք յատենի եկեղեցւոյ նախատած է՞ ամենայն Հայոց վեհափառ կաթողիկոսը իսկ Մուրատեան այսօր եկեր կըսէ թէ ատանկ բան մը եղած չէ. կրօնական ժողովը, ինչպէս նաև ընդհանուր ազգը շատ պատճառներ ունին իրեն չը հաւատալու։

Շահպազըեանի հոգեւոր հայրը շարունակելով կը յաւելու-Հակառակ է առաջնորդական իրաւանց վասն զի վճիռ կարձակէ առաջնորդական վիճակի մը նկատմամբ՝ առանց կանխաւ առաջնորդէն տեղեկութիւն խնդրելու (*) և իւր կարծիքն ու գիտողութիւնն

ընդունելու Թերեւս կարծելով թէ՝ առաջնորդներն լոկ կամակատար գործիքներ են, և ոչ թէ՝ տէր և իշխան իրենց վիճակին, և պատասխանատու վիճակային ամեն գործոց. —Ամեն առաջնորդ կեդրոնին մէկ մէկ գործակատարներն են և ոչ ուրիշ բան. Վարչութիւնը պարտաւորութիւն չունի կանխաւ առաջնորդի մը կարծիքն ու դիտողութիւնը ընդունելու, նա կը հրամայէ թէ՝ այս ինչ քահանան կամ վարդապետը Պօլիս ղրկէ որ քննուի թէ յանցաւոր՞ է թէ ոչ. Նոյն ինքն չէ՞ ըսողը թէ առաջնորդք պատասխանատու են վիճակային ամեն գործոց. լաւ ուրեմն Իզմիրի Ս. Առաջնորդը որու՞ պատասխանատու է չէ՞ մի որ Ազգային Կեդր. Վարչութեան. Ներուի մեզ ըսել որ Նորին Գերապատուութեան այս ընթացքը ամենեւին չը համապատասխաներ իւր յայտարարութեան. Ասկէ զատ Առաջնորդներն ԻՇԽԱՆ չեն, այլ ժողովրդեան պարզ հովիւներն են.

Խնդիրը պարզենք. ինչու համար՝ փոխանակ Չահպազըրեանին ըսելու որ քեզ համար զրպարտութիւն րրեր են գնա՛յ Կեդրոնական Վարչութեան ճշմարտութիւնը յայտնէ և ապա դարձիր. մարդ վասուծոյ, մի վախնար, չը պիտի ուտեն քու վարդապետդ.

Բայց չարունակենք տեսնենք դեռ ինչեր կըսէ Ս. Առաջնորդը—Հակառակ է ժողովրդեան հոգեւոր օգտին, վասնզի ժողովուրդն պիտի զրկուի իւր քարոզչէն. որ միանգամայն տնօրէն դասախօսէ երկսեռ դպրոցաց, և որոյ մասին միշտ գոհութիւն յայտնած է և ոչ երբէք տրտունջ.

—Միթէ ասկէ կը հետեւի թէ քարոզիչ և տնօրէն դասախօս ըլլողն, ազատ է ամեն յանցանք գործելու առանց պատժուելէ դոյզն ինչ վախ ունենալու.—Այո, պիտի ըսենք քանի որ պաշտպանը Իզմիրի Գերապատիւ Ս. Առաջնորդն է.

Գեր. Ս. Առաջնորդին Ապրիլ երսուն թուականաւ նամակին վերջաւորութիւնը խիստ հիանալի և կարի պատուաբեր է Ազգ. Կեդրոնական վարչութեան. ահաւասիկ մենք եւս Ճէրիտէի Շարգիյէէն կտրատապենք նոյնութեամբ.

« Արդ՝ Սրբազան Հայր, անհընար է մեզ զոհել արդարութիւնը, զոհել մեր առաջնորդական իրաւունքը, զոհել ժողովրդի օգուտն (ոհ այս որ՞չափ զոհ) և հետեւապէս՝ անհնար է մեզ գործադրել կրօնական ժողովոյ որոշումն. բայց թէ՝ կրօնական ժողովն ունի ուրիշ զէնքեր (°) ուրիշ միջոցներ իւր որոշումը գործադրելու համար, այդ մասին սպառնալն անգամ աւելորդ է. քանզի բաւական է որ՝ ինչպէս գործադրութիւնն, անշուշտ և հետեւանաց պատասխանատուութիւնն կրօնական ժողովոյն կը վերաբերի. (Գէշ չէ, հուտուի մէյտան).

Բաւ համարելով զայս ի գիտութիւն կրօնական պատկառելի ժողովոյն »

Կըմնայ աղօթարար վասն լրութեան ազգին.

Մենք ալ ուրեմն սկսինք աղօթել որ այս աստիճան նուաստութեան չը գիջանի Ազգային կեդրոնական Վարչութիւնը, և ընդհանուր Առաջնորդք գիտնան գոնէ միանգամ ընդմիշտ իւրեանց իրաւասութեան սահմանը.

Ճէրիտէի-Շարգիյէ Իզմիրի վերոգրեալ երկու նոյնիմաստ նամակներն հրատարակելէ յետոյ, խմբագրական դիտողութիւն մը փակուցած էր տակը զոր չենք կրնար անտես անցնիլ.

Մենք մինչեւ հիմայ կըսէ Չահպազըրեանի խնդրոյն նկատմամբ բան մը գրած չէինք. սակայն ուրիշ թերթեր՝ Իզմիրի Առաջնորդին և Պատրիարքարանի միջեւ բանակցութիւններն խեղաթիւրելով հրատարակելնուն, վերոգրեալ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ գրութիւններէն ընթերցողք ճշմարտութեան (°) վերահասու լինելով, յիշեալ լրագրաց սմանց հրատարակութիւնքը որ աստիճան խեղաթիւրուած ըլլալն —Ֆարք ու իսթինպաթ (կամ) իսթինպօթ իտէճէքլէրի շիւպհէտէն վարէսթէ տիր. կըսէ.

Մեր Արդոյ Պաշտօնակիցը լաւ կընէր եթէ չը սովորած խնդրոց նկատմամբ վճիռ չարձակէր անմիջապէս, լրագրաց հրատարակութիւններն սուտ և խեղաթիւրուած են ըսելով.

Չահպազըրեանը Պօլիս կանչողն, ոչ Մանզումէն է, ոչ Ծաղիկն է և ոչ Արեւելքն է. այլ նոյն իսկ Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնը, և կը հաւաստենք մեր Արդոյ պաշտօնակիցը թէ՝ լրագրաց հրատարակութիւններէ դեկադրուելով չէ իւր այս որոշման պատճառն, այլ ապացոյցներով համոզուած է որ Չահպազըրեան յանցաւոր է նոյն իսկ իւր հրատարակած պարսաւագրով.

ՃԻՃԻ ՈՒՆԻՄ

Հայ Գաթոլիկ ազգայնոց միութեան խնդրոյն առթիւ, Արեւելք ասկէ առաջ մի քանի խմբագրականներ հրատարակած էր, որոց ինչ՝ աստիճան անտեղի խորհրդածութիւններ ըլլալն՝ խնդրոյն ի մօտոյ տեղեկութիւն ունեցողներն աղեկ գիտեն. Անցեալները Լէվանդ Հէրալտ յիշեալ խնդրոյն նկատմամբ մէկ հրատարակութեանը մէջ, Արեւելքի մի պարբերութիւնը թարգմաներ է.

Արեւելքի վարչութիւնը՝ կամ թէ նոյնն է՝ խմբագրութիւնը

Լէմչգի այս փոխառութիւնը՝ որ լրատու թերթերու ամենօրեայ սովորութիւնն է, իբր մեծ պատիւ և շնորհ մը համարելով Արեւելքի խմբագրութեան, հետեւեալ շնորհակալութիւնը ձօնած էր շաբաթ օրն ։

»Այս առթիւ կը փութանք շնորհակալութիւն յայտնել մայրաքաղաքիս կարեւորագոյն թերթին՝ Լէմչզ Հէրըլտի, հայ հռոմէական հասարակութեան խնդրոյն վրայ Արեւելքի յօդուածներն իւր եւրոպայի ընթերցողաց ծանօթացնելուն և մանաւանդ Արեւելքի երկրորդ յօդուածին ամբողջ թարգմանութիւնն հրատարակելուն համար։»

Ինչ՛ տարօրնութիւն կամ աւելի ճիշդն՝ ճշտութիւն ։ Թերթի մը ուրիշ թերթէ մը մի յօդուած արտատպելուն համար հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնել՛ . . տէր վկայ գրական ասպարէզի վրայ այս աստիճան դեգեւութիւն դեռ տեսած չէինք։ Արեւելքի վարչութիւնը ինչո՛ւ արդեօք Լէվընդի արտօնատէր պարոն Ուիթաքէրի ոտքը չէ լիզեր իւր այս անհուն շնորհին համար ։

Հայ Հռովմէական խնդիրն, Լէվընդ Արեւելքէ առնելով իւր եւրոպայի ընթերցողացը կը ծանօթացնէ եղեր ., բիւր՛ շնորհակալութիւն ։ Այս հաշւով Թարիգի արտօնատէր Վսեմ. Ֆիլիբ էֆէնտի որքա՜ն շնորհակալութիւններ կը պարտի ընդհանուր Պօլսոյ լրագրաց, որք ամենօրեայ հրատարակութիւններնին Թարիգէն կարտատպեն, և որ Աստուած մի արասցէ եթէ օր մը Թարիգ չը հրատարակուի, ընդհանուր լըրագիրներն նոյն հետոյն կը դադրին ։

Ինչ որ կուզեն թող ըսեն, Արեւելքի այս ճիտտայութիւնը երբէք՝ չը պիտի մոռնամ. Տէր Աստուած ինչ՛ տեսակ ձուաղեղներ եր եղեր այդ թերթին խմբագիրներն ։

ԻՒՇԿԻՒԶԱՐ ՈՒՇԱՔ

Միլլէթիմիզ թիւճճարլարընտան պիրինէ էհլի ըրզ պիր թահսիլտար լազըմ օլտուղունտան, տօսթլարընա րէճա էթմիշ իտի քի լիյագաթլը պիր ատամ պուլունուր իսէ մաղաղասընա կէօնտէրսինլէր ։

Էվէլի կիւն տօսթլարընտան պիրինին թավսիյէսի իլէ թագրիպա օթուզ եաշընտա պիր տէլիքանլը մէզգիւր թիւճճարըն մաղաղասընա կիտէրէք վէ քէնտուսի Ֆիլան էֆէնտի կէօնտէրտի տիյէ արզ իլէ, թահսիլտարլըք խըտմէթինտէ գայըրլմաղը արզիւ իթտիկինի պէյան իյլէտի ։

—Էվէ՛թ քէնտիսինէ պու պապտէ րեճա իթմիշ իտիմ, իմտի սիզի կէօնտէրտի էօյլէ՞ մի.

—Էվէթ էֆէնտիմ, տէտի քի միւսթայիտ պիր թահսիլտար արաեօր ըմըշսընըզ, պէնտէնիզ հէր ճիհէթթէ գաթընըզը մէմնուն իտէրիմ ։

—Իսմին նէ՞ տիր ։

—Աղա պէյ ։

—Ջօրպաճըլարընա հիչ պիր ունվան պրագմամըշըն, օգումաք պիլիր՞ միսին ։

—Օն տէօրթ սէնէ ղազէթա մուհարրիրլիկի էթտիմ ։

—Կէօմրիւքճէ իշլէրտէն աղնար՞ մըսըն ։

—Օն ալթը սէնէ կէօմրիւքտէն մալ ալըրըտըմ ։

—Տէֆթէր ուսուլի պիլիր՞ միսին ։

—Թամ օն սէնէ մէքթէպլէրտէ Տօպիօ ուսուլի տէրս վէրմիշիմ ։

—Օ տէյիլ ամա գա՞չ եաշընտասըն ։

—Էֆէնտիմ օթուզ իքի եաշընտայըմ ։

—Էյի եա, 14 սէնէ մուհարրիրլիք իթմիշսին, 16 սէնէ տէ կէօմրիւքտէն մալ չըքարմըշսըն, էթտի 30 . օն սէնէտէ մէքթէպլէրտէ տէրս վէրմիշին, էտէր 40. օթուզ իքի եաշընտայըմ տէյօրսուն, տէմէք քի սէն, տօղտուղունտան սէքիզ սէնէ էվէլ իշէ պաշլամըշըսըն ։

—Էֆէնտիմ պէն հէր իշի պիր եէրտէ եափարըմ ։

—Պագընըզ պիզ պու գէօչէյի ազըլ իտէմէտիք. տէմէք քի ալթմըշ սէնէտէ եափըլապիլիր իշլէրի սէն պիր գաչ սէնէտէ եափմըշ պիթիրմիշսին, աֆէրին. պէն իշկիւզար ատամը սէվէրիմ . շիմտի պէնիմ եանըմա կէլիր՞ միսին ։

—Ջաթէ՛ն պէնտէնիզտէ օնուն իչին կէլտիմ էֆէնտիմ ։

—Բէք ալէա, այտա նէ իստէրսին ,

—Նէ մինասիպ կէօրիւրսէնիզ էֆէնտիմ ։

—Այտա տէօրթ լիրա էյվէրիր մի ։

—Սիզ պիլիրսինիզ ։

Իշտէ սանա այտա տէօրթ լիրա, սէնի կէօրէյիմ սատագաթ իլէ չալըշ տիյէրէք մաղաղասընա գապուլ էթտի ։

Պիր հաֆթա գատար հօշճա կէչինտիքտէն սօղրա, պիր կիւն էֆէնտիսինին սաաթը ճամը գըրըլմըշ, գօրտօնըյըլա ուշաղը Աղա պէյէ վէրտի քի պիր ճամ թագտըրսըն ։

Աղա պէյ սաաթը ճէպինէ գօյտու, տօղրու Ջուհաճը հանը իթթիսալինտէքի ալէաթճը տիւքեանընա կիթտի, ճէպինտէն սաաթը չըգարաճաք, սաաթ եօք, ալթ ճէպինի, ւսթ ճէպինի, ճէպլէրինին թէքմիլ իչինի տիշինի արատը սաաթ եօք. տօղրու մաղազայա տէօնիւպ էֆէնտիսինէ տէտի ։

—Էֆէնտի, պէնի ճամ կէչիրթմէյէ կէօնտէրտին իսէ սահաթը վէրտին՞ մի ։

—Հաթտա գօրտօնուլուլա·

—Էյի տիւշիւն խանըմըշ օլմախաըն·

—Ցիւլանէ միսին նէ սին, չիմտի սաաթ նէ՞ օլտու խանընտա տէյիլ մի·

—Խանըմտա տէյիլ տէ օնուն իչիւն տէյօրում, սէն չու ճէպլէրինէ պիր տաՀա պաք·

—Պէնիմ.է էյլէնիյօրմուսուն, չիմտը սաՀաթ օրթայա չըգմալը խօքաա ալիմ Ալլաճ սէնի ֆէնա իտէրիմ·

—Այ, չիմտի Հաթըըմա կէլտի խէլէյիմին ճէպի խըրթըք իտի օնտան տիւշմիւշ օլմալը, պուսապաՀ տիրէճէքտիմ իբլիք խօղ ըտը, պէն չիմտի կիտէր արար պուլուրում տիյէրէք, մաղազատան տիշարը ուղրատը·

Պիզիմ Թիւճճար, ուշաղը պիր Թագըրիպ ֆիրար իթտի զաննընա զաՀիպ օլտու իսէ տէ պիր սաաթ սօղրա պու ղաննը խանըշ չըքտը, պիզիմ գօճա Աղա պէյ մէյուս Հալտէ մաղազայա տէօնտիւ·

—Նէ խաբարըն սաաթ նէ՞ օլտու····

—Պրաք Ալլաճը սէվէրսէն պէնիմ տիւշիւնճէմ պանա էյվէրմէզ. չու կիւզէլիմ սաաթը գօրտօնուլուլա նասըլ գայպ էթտիմ օնա ճանըմ սըքըլըյօր·

—Պու ատամ տիւղճ՝ պէնիմ իլէ էյլէնիյօր տէտի էֆէնտիսի Հիտտէթլէնէրէք·

—Էֆէնտի սիզճէ պունտա Հիտտէթլէնէճէք պիր չէյ խօք· ասըլ պազարսան պէն Հիտտէթլէնմէլիյիմ քի զիյանըընը պէն չէքէճէյիմ·

—Նէտէն սէն զիյան էտէյօրսուն·

—Պէտէլի Հէր գաչ լիրայըսա ալլ·ղըմա սայ, սաՀաթ գօրտօն գաչ լիրայա իտի·

—Քըրք լիրա·

—Պիր չէյ տէյիլ օն ալտան.էօտէրիմ·

—Զըք՝ տըշարը, Հայվան, չաշկըն, Թէրպիյէսիզ····

—Խօք՝ պանա պաք էֆէնտի, բարանը էօտէյօրսամ արթըք քիւֆիւր իտէմէմ·

Ցէֆ օլ չունտան կէօզիւմ կէօրմէսին տիյէրէք Հուզուրունտան գօվտու·

Պիզիմ Աղապէյ գաՀվէ օճաղընա չէքիլիպ տիւշիւնմէկէ պաշլատը սաաթ գօրտօնու աճապա խան՞քէսինճիյէ մի չարբըտըրմըշ իտի ֆագաթ ճէպինին տէլիք օլմասընտան աշիքեար կէօրիւնիւր իտի քի տիւշիւրմիւշ տիւր· պու տրա գաբր խօլտաշլարընտան պիրի կէլէրէք տէտի քի էֆէնտի էմր իթտի չիմտի մաղազատան կիտէ·լին, գըամէթին պու գատար իմիշ·

—Պէօյլէ Հագգըզլըք օլո՞ւր մու· սաաթըն բարասընը նէ իլէ էօտէյիմ·

—Թամամ· պուլտուն քի էֆէնտի սէնտէն բարա ալաճագ·

—Էյի ամա պէն պօրճ էթմէյի սէվմէմ· օն ալ խըզմէթ էտէյիմ չու քըրք լիրա պօրճումու էօտէյիմ օնտան սօղրա կիտէրիմ·

—Պօշ լաքըրտըլար իտէմէզ Հալտէ չունտան կիթ, չիմտի կէլիր սէնի պունտա կէօրիւրսէ նաֆիլէ պէն լագըրտը իշիթիրիմ·

Պիչարէ Աղա պէյ պաքտը քի չարէ խօք· տուվարտան ասըլը գէօՀնէ բալթօսունու ալըպ մաղազատան չըքտը ագշամ օլուպ խանտա սաըլք օտասընա կիթտի վէ գայպ իթմիշ օլտուղու սաաթ գօրտօնու տիւշիւնէրէք աՀէսթէ աՀէսթէ խաթաղընը խարըպ, սօյունմաղա պաշլատը· չօրապլարընը չըգարմաք իչին իչ տօնունըն բաչասընը սէօքտիւղիւնտէ սաաթ գօրտօնու իլէ խէրէ տիւշիւվէրտի·

Արթըք պիզիմ Աղապէյին սէվինճի տիլ իլէ Թապիր օլունամազ· սաաթը խէլէյինին խըրթըք ճէպինէ խէրլէշտիրէյիմ տիյէրէք պէյինէ սօգուշտուրմուշ· անտէն տախի գայըպ բաչասընա կիթմիշ տէ պիզիմ իշկիւզար Աղա պէյ ասլա տույմամըշ·

Հէր նէ Հալ իսէ սաֆտէրուն տէլիքանլը· պօրճունտան գուրթուլաճաղընա պէզայէթ սէվինիպ· քէնտի քէնտիյէ տէմէքտէ իտի· պէն պունու խարըն կէօթիւրիւր սաթարըմ, քըրք լիրայը կէօթիւրիւր չօրպաճըմա վէրիրիմ տիյէրէք ղայէթ ըաՀաթ պիր ույքու ույուտու·

Է թէ սապաՀը ճէպինի ղայէթ գավիճէ տիքտիքտէն սօղրա, սաաթը ալտը տօղրու պէտէսթէնէ կիտիպ մէզաթա վէրտի·

Ցէլլալ խարըմ սաաթ գատար կէզտիքտէն սօղրա Նիհայէթ 8 լիրա 30 ղուրուշա գատար բարա վէրէն պուլտու

—Նէ սէօյլէյօրսուն Թամ 40 լիրայա տըր օ սաՀաթ գօրտօն·

—Սէն կիթ բէնտինի օգութ քըրք լիրա մը· 12տրամ սաաթըն ալթունը վար, 15 տրամ տա գօրտօն, էթտի 27· տրամը 32 ղուրուշտան 864 ղուրուշ էտէր լէՀիմի անաՀտարըն չէլիկի իչին 34 ղուրուշ աշաղը վար իշտէ Թամ 8 լիրա 30 ղուրուշ·

—Պէ ճանըմ չօրպաճըմ խալա՞ն մը սէօյլէխէճէք

—Զիյատէ պիր բարա վէրմէզլէր պու պու տուր·

Պիզիմ Աղա պէյ տէլլալա էլլի ալթմըշ բարա վէրիպ սաաթը ալտը վէ չօրպաճըսընըն քէնտուսի պու մէրթէպէ ալչագճասընա ալտաթտըղընա իգնա օլարագ, տօղրու Թիւճճարըն մաղազասընա կիտտի·

—Էֆէնտի պուրատա՞ մը·

—Սուս խավաչ սէօյլէ իշէրտէն իշիթիր·

—Պէն տէ օնու իսթէրիմ ա, պէնիմ կիպի ֆուքարայը ալաթ-

արն 8 լիրալըք սաաթա 40 լիրա խաքէսին, ալըպ տէյիլ մի, Ալլահտան գօրքմազ՞ մը։

Էֆէնտի իչէրտէն բաղըրտըյը իշիթէրէք օտասընտան տիշարը չըքտը. Աղապէյ մէրդուէնը կէօրտիւղիւնտէ պաշլատը հայքըրմաղա ։

—Ալ շու սաաթ գօրտօնունը, քըրք լիրա հէ՛, սէնտէ հիչ ինսաֆ եօղումուշ ա . . . .

—Ջըլտըրմըշ մը պու ատամ նէ օլմուշ, պու սաաթ գօրտօնու նէրտէն՞ պուլտուն.

—Բաչամըն իչինտէն, Ալլահտան օլմուշ քի բաչամ սէօքիւլմէմիշ, եօքսա չալըշըպ չաթըր չաթըր շու գըրք լիրայը եօտէճէճէքտիմ. Ալլահ տօղրուլըղա պէրապէր տիր էֆէնտի, էկէր պու եօլտա զէնկին օլմուշըսան վայ սանա ։

Պու հալ էֆէնտիյէ մէրաք օլարաք իշի էթրաֆլըճա նագլ իթտիրիպ տինլէտիքտէն սօղրա ադնար քի պու սաաթը վէ մէրտ Աղապէյ ասլա եալան սէօյլէմէք պիլմէյօր, սէրսէմլիկինտէ իդնա օլտուղու հալտէ տախի, այտա պէշ լիրա մաաշ իլէ եանընտա ալը գօյտու վէ հալէա պու կիւնէ տէկին մաղազասընըն տախիլի հէր ումուրու խուսուսունու օնա իհալէ էթմիշ տիր ։

ՁԱՒԿԻՆ ԳՈՐԾ ԲՆՏՌՈՂ ՄԱՅՐ ՄԸ

—

Նախորդ ԹԻ–էն

Հետեւեալ օրն Կարեէնէ տուտուն, աղերսագիրն տղուն ստորագրել տալէ յետոյ, Պատրիարքարան գնաց և բարապանի մը հարցուց ։

—Պատրիարքը Սրբազանը տեսնալ կուզեմ ։

—Ս. Պատրիարք Հայրն հիւանդ է. մարդ չընդունիր։

—Վույ մըսեր եանէ տամլանեբու կուգամ, Աստուծոյ աչքին մեռնիմ, աս հէմէն ինծի եկաւ նէ՞ հիւընդցաւ զայէր ։

—Մարիկ գործդ ինչ է ան հասկցուր նայիմ ։

—Ախ ընտոր հասկցունեմ ախպարըս, Համբիկիս պերնէն աղաչանք եօլլու կիր մը պիտի տայի ։

—Հա, խնդրագիր պիտի մատուցանես. դուն իս մտիկ ըրէ հինգշաբթի օրը խառն ժողով պիտի գումարուի, ան օրը եկոյ։

—Ժողովը խառնեն նէ կը մարի՞ . . . .

—Բեզի ընտոր խօսք հասկցնելու է. մեճլիս կըլ՚այ տէ բոլոր գործերն հոն կը տեսնուին. հինգշաբթի եկոյ տէ խնդրագիրդ ժողովին տուր.

Կայրենէ տուտուն ողջ ըլլաս ըսելով տուն կը դառնայ ։

—Ինչ ըրիր մարիկ, Ս. Պատրիարք Հայրը տեսար՞.

—Սրբազանը զէրզէպիլ հիւանդպառկեր է. գովը մարդ չեն թողուր կոր. եքկը եասախճին ըսաւ օր հինգշաբթի խուռն ժողովք կայ եղեր ինչ է եղեր, իշտէ եկոյ տէ կործդ տեսնուի ըսաւ։

—Ըսեյէ քի հինգշաբթի գործի պիտի պաշլայեմ. առջի այլըխովս աղուոր պուզի պէս գօսթիւմ մը պիտի շնել տամ ։

—Վույ տղայ վիրայ ինքլինքդ կը մտմտաս թօփ մը խասա առնելու է, չարշաֆ է, եօրթիւ է, պիւթիւն հինցեր է ։

—Ես վրաս գլոխս մինչեւ չը շտկեմնէ բան մը չեմ առներ, աս խըյաֆէթով պաշ եազըճուլթին կըլլայ զահէր.

—Ծօ եավրում մեղքը չէ կիւզէլիմ նոր լաթերուն, եաբույին մէջըը պէրպատ կըլլայ.

Վերջապէս մայր ու տղայ ըՍպանեական պալատներ կառուցանելով, անձկանօք սպասուած հինգշաբթին եկաւ ։

Կայրենէ տուտու Պատրիարքարան երթալով նախ կին բարապանը բնտռեց բայց չը գտնալով, ուրիշի մը դիմեց ։

—Ախպարիկ ժողովք կայ եղեր աճապ որ՞ օտան է ։

—Մարտիրոս ախպար խախուէ մը եփէ տէ շուտ մը վերը էֆէնտիին տար ։

—Ես գործ ունիմ, իշտէ դուն եփէ տար, ձեռքիդ գիրա՞ կուգես.

—Փոխանորդ Հայր Սուրբը կանչեր է տէ անոր համար.

—Գա ճուղապ կուտան՞ նայէ, դուզում աղա ախպար ժողովքը ուր է՞։

—Սաջուրը Գ. էֆէնտիյին տար քիչ մը, եէլէկիս կոճկակը բըրթաւ երկու ասեղ զարնեմ ըլվոր։

—Թամ ատենը դտար, Երուսաղեմատուն նամակ պիտի տանիմ, նա՛, ջուրը Սահակ ախպօր տուր թող տանի.

—Դէհ՛, խէօքս խատէր ի ճիւր տի տանիմ, բանկալի ճամեր տի սրբիմ ։

—Վայ մեղքիս աշտարակնենքուր ենք, դա հիչ մէկը մէկուն լախըրտըն չի հասկնար կոր. . եավրում քիչմը իս մտիկ կընես՞, աս ժողովք կայ եղեր տէ . . ։

—Պէ կնիկ դուն ալ աս բաթըրտըյին ինչ՞ կուզես ։

—Ինչ՞ երեսիվէր կը պօռաս կոր, մեղայ դիւահար ելայ.

—Ով՞ կը բնտռես ինչ կուզես։

—Աստր ժողովք կայ եղեր տէ անոր համար եկայ.

—Հոս ժողովք մողովք չիկայ, գնայ տատէ տէ ստակ վաստկել նայէ, մուրալը ամօթ է ամօթ…։

—Մըսի կլխուդ՛. ինչու պիտի մուրամ, կիտի սէնի թէրպիյէսիզ, ըլվոր նայէ մէյմը.

—Հապա դուն չսիր քի ժողովքի համար եկար.

—Ժողովքին համար եկայ ամա Աստուած չընէ քի մուրամ, արզուհալ պիտի տամ.

Տես թիւ 415

բուեռագրի վրայ նայի առանց կարդալ իսկ գիտնալու, աւելի բան կրնայ հասկնալ, քան յիշեալ անիմաստ հրատարակութիւններէն ։

Թէպէտ և Արեւելքի վարչութիւնը ազատ է ուզած ուղղութիւնը տալ իր Թերթին, սակայն առաջնակարգ Թերթ մը ըլլալու յաւակնութեան պէտք է միաս բարով ըսէ ։ Ահա Մասիսը բարոյապէս սպաննեցին, տհաս և Թռուցիկ տնօրէնի մը յանցնելով զայն ։ Ուշադրութիւն . այսօր մինչև նոյն ուղղւոյն մէջ կը գտնուի նաև Արեւելք ։

ԳՐԹՐԻՋՄ

Էվէլի ագշամ իքի էֆէնտի աթիտէքի մուհավէրէյի իթմէքտէ իտիլէր ։

—Համրըմ իչին հայտէ ագշամ եէմէյինի կիտէլիմ լօգանթատա եէյէլիմ ։

—Էվէ կի՞թմէյէճէքմիսին ։

—Էվէ մի կիտէյիմ ։ Ալլահ էսիրկէյէ . գարըմ պիր տագիգա րահաթ վէրմէզ, մութլաք գավղա չըգարըր ։

—Էօյլէ գարըյըլա եաշայաճագընա պօշայը վէր ։

—Ցահա նիքեահ օլմամըշըզ քի պօշայըմ ։

* * *

Օրիորդ մը իւր ընկերուհւոյն կըսէր ։

—Ահ սիրելիդ իմ, ազգականներս կուզեն որ առանց նախապէս խորհելու, դեդեւութեամբ առաջին դէմս ելնող մէկու մը հետ ամուսնանամ ։

—Իրաւ որ խիստ իմաստնօրէն ամուսնութիւն մը կատարած կըլլաս ։

* * *

—Հաւատացեալ գիտունը կը ճանչնաս՞։

—Հաւատացեալ տուտուն՞ ով է։

—Տուտու չեմ ըսեր, ասի խըմբագիր մէկ որ Լեզու կը հանէ ։

—Լեզու՞ կը հանէ, և ինչու՞։

—Հնդեւրոպական մայրենի լեզուին վրայ տեղեկութիւններ կուտայ, Ջանդիկը սնդիկը իրար կը խառնէ, անցեալներն ալ Հայ էշը կըսեր . տեսած՝ ես Հայ էշ։

—Ոչ, բայց երբ ճանչնամ այդ խմբագիրը, անշուշտ պիտի տեսնամ ։

* * *

Գարը գօճա մապէյնինտէ ։

—Էֆիմի տուտու, վիչէնիկ աղա նէ՞ վար տըր պէօյլէ ղըրղըր պուրայա կէլիյօր ։

—Հայտէ՛, էվէլ Գիրգորիկ աղա իչին սէօյլէր իտին, շիմտի օ կէլմէմէկէ պաշլատըյըսա վիչէնիկ աղանըն եաքասընա եարըշտըն։

—Պէն օնուն եագասընա եաբըշմատըմ, օ պիզիմ եաքամըզա եաբըշմըշ, կէճէ պուրատա կիւնտիւզ պուրատա նէ՞ իշի վար ։

—Պարէ օրալարտա ատամ օլսա ։

—Նէրէլէրտէ օլուրսա օլսուն, պու էվէ կէլմէսինի իստէմէմ ։

—Օքի պու էվէ կէլմէսինի իստէմէյօրսան, գէօյտէ պաշկա պիր էվ թութ ։

* * *

Ստանպօլ գահվէխանէլէրին պիրինտէ ։

—Պագսանա գահվէճի պանա ղայէթ չէքէրի ազ պիր գահվէ եաբը վէր ։

—Շէ.քէրի ազ՛, պի՞ր՛ . . Թուլումպա պաշընա՛ . . ։

Սանիյէսինտէ գահվէ կէլիր, միւշտէրի աղզընա ալըր քի սաֆի չէքէր պիր գահվէ բիշիրմիշլէր, Թապլիյի չաղըրըպ տէտի ։

—Եահու պիզ սանա չէքէրի ազ տէտիք, աքսինէ չէքէրի ղիյատէ բիշիրմիշ ։

—Էֆէնտիմ սիզ չէքէրի ազ օլսուն տէտինիզ ամա, գութուտա գահվէ ազ, չէքէր չօք տուր, իստէտիկինիզ կիպի բիշիրսէ գութունուն մուվազէնէսի պօզուլուր, ճէվապ վէրտի։

ԻԼԱՆԱԹ

Պէյօղլունտա Թէքքէ ճատտէսինտէ 494 նիւմէրօտա պունտան պիր պուչուգ սէնէ մուգատտէմ «Թուրշուճեան» նամը իլէ Թէլսիս իթմիշ օլտըղըմ մօտիսթա մաղազամ՝ իշճիլէրիմտէն մատամ Մարիյէ Թէրք իլէ պու քէրրէ եէնէ օ նամ իլէ Թէքքէնին գարշըսընտա 486 նիւմէրօյու տիկէր պիր մաղազա Թէէսիս ու քիւշատ իթմիշ օլտըղըմը, վէ միւրաճաաթ իտէճէք րաղպէթլու միւշթէրիլէրիմին քէլէմվէէլ հէր վէճհ իլէ մէմնուն վէ խօշնուտ իտիլէճէյի իլան օլընըր ։

Կ. ԹՈՒՐՇՈՒՃԵԱՆ

ՏՕԳԹԷՕՐ

Օ. ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

Տօգթէօր Օննիկ, Կ. Յ. Գարամաճեան էֆ. որ ուսումնասիրած է մասնաւորապէս ներքին. մարդային և կանանց հիւանդութիւններն պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ՝ հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր Եէնի-Գաբու Ալ-Պոյաճըլար թաղոց 40 թիւ իւր տան մէջ և կը գտնուի ամէն չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը ժամը 8. նէն վերջը Պահճէ-Գաբու Ջալըգեան Պօղոս էֆէնտիի դեղարանը ։

Զրի խորհրդակցութիւնք ժամը 6էն 9, ամէն հինգշաբթի իւր ընակարանը և երեքշաբթի օրերը Եսայեան Ձիվանի էֆէնտիի դեղարանը ի Սամաթիա ։

—Հա՛ . . ժողովին խնդրագիր պիտի տաս, ժողովը վերն է վեր գնայ տէ խնդրագիրդ տուր ։

Կայրենէ տուտուն վերի դահլիճն ելաւ, բայց հոս ալ դժուարութեան հանդիպեցաւ. սրահին դուռը կեցող բարապանը չեր թողուր որ Կայրենէ տուտուն ներս մտնէ ։

—Գա՞ սա՞ ինչ է մեղայ՛ . . ան կը չախէ աս կը չախէ . վույ ինչ տաժան մարդիկ հեռու ըլլայ ։

—Մարիկ դուն խօսք չես հասկնար, ներս մարդ մտնելն արգիլեալ է ։

—Էյ ներսը անխտար խալապալըխ կայ նէ . . ։

—Անոնք ժողովական են հասկըցար՞ ։

Այս միջոցին ժողովական էֆէնտիներէն մին սրահէն դուրս կելներ, Կայրենէ տուտուն տեսնելով հարցուց ։

—Ինչ կայ, ինչ կուզես մայրիկ ։

—Գուզում աղաս ծռիմ օգկրդպագնեմ, Համբիկս Փրկիչի եաբույին վրայ աղէկ կործի մը դրուելու համար ժողովըքին աղաչանքի կիր մը պիտի տամ, մեղայ չը թողուր օր ներս մտնամ ։

—Հոս անանկ բաներու չեն խառնուիր, մարիկ էյէր գործդ տեսնուիլ կուզես նէ վաղը առտու Թաղական խորհրդարան գնայ ։

—Ես ըսին օր աստեղի ժողովըքը ամեն պանի կը խառնուի ։

—Ազգային գործերու կը նայի նաֆիլէ հոս մի սպասեր, իմ ըսածիս պէս Թաղականներուն գընայ ։

Ողջ ըլլաս եավրում լուս իչնայ մօրկանդ հոգուն ըսելով դարձեալ ձեռնունայն տուն վերադարձաւ ։

(Տօրօնդաչեան)

ԻԽԹԱՐ

Ծումաա Էրլմէսի կիւնիւ Ս. Լուսաւորիչ եօրլթուսու մինասիպէթի իլէ ղաղէթամըզ ճումաա կիւնիւնտէն նէշր օլունաճաք տըր ։

ԻՄԻԹԱՑԻՕՆ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ

—

(Պրոֆ. Ջէվզէկոքիում հիւանդանոցում, մեռելոց յարուցում)

Ահա ձեզ մի բոլորովին նոր, անսովոր և հրաշքներով լի աշխար. Պրոֆ. սէօր Ջէվզէկօքի յարութիւն տալիս է մեռելներում, հէնց ճկոյթը խդում է մեռելի ականջում, որ իսկոյն զարթնում է և վեր գալիս է Թագաղում ։

Ես նրան. պրոֆէսորի աղաչեցի ներկայ գտնուիլ փորձերում. երկար մի սալօնում չար չար դրուած էին մեռելներ. Ջէվ էկօքի ճկոյթը խփեց մի մեռելի ականջին ու հարցրեց.

—Երբ էլ մեռիր այ տղայ—

—Երեք օր է որ մեռայ, թողէք ինձ, խնդրեմ, ես դժուարանումեմ խօսել քրթմնջում է մեռելը ։

—Դուք իսկապէս կախարդ էք, նկատեցի Պրոֆէսօրին՝ բայց ասացէք, որոնել գտե՞լէք արդեօք որքան և իցէ բաւարար բացատրութիւն այդ իսկապէս կախարդական երեւոյթների համար ։

—Իմ սիրելի Մօժիք ասաց այս կախարդութիւն մի չէ այլ հէնց իրողութիւն, էս մեռել հիմի հարձափորձում եմ—այ տղայ կուզես որ քեզ յարուցանեմ ։

—Ոչ, հազար անգամ ոչ ես քնում եմ հանդարտ հեռի աշխարհային կռիւներից, պայքարներից, յիմարներից, վատերից, ասում գնումներից, Պրոֆէսօրներից, վերջապէս բոլոր մարդերից։

Պրոֆէսոր Ջէվզէկօքի թողցրեց էդ մեռելը և դարցանք մի ուրիշ մեռելում, սա մի կին էր. Պրոֆէսօրն մատը նէրա ականջը խցրեց։

—Որքան ժամանակ է մեռել ես ։

—Զորս օրէ ի վեր մեռած եմ ։

—Բո՛ւհ, Պոլսեցի է ասաց. այ դու կնիկ ինչ հիւանդութենից մեռած կացիր ։

—Ամուսինս թունաւորեց զիս . . ։

—Ինչպէս իմացաք էդ բան. ռուսաստանում հայերէն խօսիր ։

—Մի բան մէջս ասում է . . . ես չեմ կարողանում որոշել ։

—Ուզում ես որ արթնացնեմ զքեզ մահուան քունից ։

—Ո՛, զիս վերակենդանացուցէք, կուզեմ ապրիլ, ոհ կուզեմ ապրիլ . . կը . . սի . . րեմ ամուսինս ։

—Լաւ, պիտի վերակենդանանաք․․ երբ արթնանաք մահում, ճնշում, ծանրութիւն հը պէտք է զգաք. արթնացէք ։

Մեռելը բաց է անում աչքերը և ձգձգվում է խոր քնից վերկացածի նման ։

Մեր այս պատմածին ճերեւս թերահաւատողներ գտնուին, այնպիսիք թող կարդան Արեւելքի մէջ « Քնէութեամբ բժշկութիւն» վերնագրով յօդուածը՝ որ պարոն յօդուածագիրը ողջօքը տեսած և ականջօքը լըսած առասպելներն վերջին ատրճան ըրջութեամբ հրատարակած է. բարեբաղդաբար գործածած հայերէն լեզուն, պատմութեանը անհասկանալիութեան հետ կատարեալ ներդաշնակութիւն ունենալուն, շատեր բան մը չեն հասկցած, ապա թէ ոչ, քրքիջներու սուլումներ թերեւս խլտղէին բազմահմուտ յօդուածագրին պատկառելի ականջներն ։

Փափաքելի էր որ յօդուածագիրն իւր սիրելի Պրոֆէսոր պարոն Բէրնհէյմի յիշատակն անմոռաց պահելու համար Արեւելքի խմբագիրներն իւրեանց քնէութենէն զարթուցանել տար իւր չնաշխարհիկ Պրոֆէսօրին, որոնց վրայ՝ թերթին պարունակութեան խնամ տանելու ոչ կամք, և ոչ կարողութիւն մնացեր է ժամանակէ մը ի վեր։ Առտուն կանուխ ելնողը ըստ իւր քմաց բան մը կը մրոտէ այդ դժբաղդ թերթին վրայ. ըստ մեզ փոխանակ Արեւելքի այդ երկ․ր յօդուածներու, եթէ մարդ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷԲԷՆ

ՓԱՐԻՍ ՑԱՃԻԱԼԱՐԸ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ԷՊԷ ԳԱՏԸՆ

Մէ-Բէրճէս ( ) Նաշիր
Յ. ԹՕԼԱԽԵԱՆ ( ) Կ. ՊԻՊԷՐԵԱՆ

Պիպէրեան էֆէնտինին նէշր իթտիկի ԷԹՄԷՔՃԻ ՀԱԹՈՒՆ նամ հիքեայէնին, պու տէֆա ալթընճը ճիլտի տախի նէշր օլունուպ խիթամ պուլմուշ օլմաղ իլէ պու տէֆա ԲԱՐԻՍ ՑԱՃԻԱԼԱՐԸ նամ մէշհուր րօմանը՝ խինէ Թօլախեան էֆէնտի մարիֆէթի իլէ թէրճէմէսինէ իպթիտար օլունմուշ տըր։

Քսավիէ տը Մօնթէբէնին իշպու րօմանը եւրօբատա խէտինճի տէֆա օլարաք թապ ու նէշրի, նէ տէրէճէ կիւզէլ պիր րօման օլտուղունա պիր իսպաթ տըր։

Պիպէրեան էֆէնտինին իշպու խէնի թէշէպպիւսաթը թէշվիգէ շայան օլմաղ իլէ գիթապէթբէրվէրանա թավսիյէ իտէրիզ։

Ապօնէ օլմաք արզիւ իտէնլէր, էսկիսի կիպի այտա 5 ղուրուշ վէրիպ 16 ֆօրմա գիթապ ալաճաքլար։

Թէքմիլ գիթապ 4 ճիլտ օլաճաք տըր,

Ապօնէ խազըլմաք իստէյէնլէր, Պիպէրճեան էֆէնտիտէն մատէ, Պահճէ գաբըտա սուճու Պօղոս վէ Յակոբ աղալարա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

Էթմէքճի Հաթուն նամ րօմանըն 6 ճիլտի 60 ղուրուշա սաթըլըր, հէր էրմէնի գիթապճը տիւքեանլարընտա։

ՇԱՐԱՊ ՎԷ ԷՆՎԱՑԻ

ՄԷՇՐՈՒՊԱԹ ՏԷՊՕՍԸ

Պ. Վ. Մէնէվիշեան վէ Բախուլօ շիրքէթի, Պէյօղլու ճատտէի քէպիրինտէ Հալէպ չարշըսընտա 7 նօմէրըլու մաղազատա էրէն գէօյիւ Գարա-չավուշ վէ Պուրսանըն Ալթըն գաշ իւզիւմլէրինտէն եաբըլմա հալիս շարապլար սաթըլըր։

Իշպու շարապլար տօքթէօրլար թարաֆ նտան մախսուսէն անալիզ օլ. նարագ, էյիկի վէ նէֆասէթի թաստիք գըլընմըշ տըր բի հաստալար իչին բէք զիեատէ թէսիրլի օլտուղտան պաշգա, սուֆրա իչին տախի էն պիրինճի շարապլար տըրլար։

Մէզքիւր տէբօտա էնվայի շարապլարտան մաատա հէր ճընս գօնեաքլար, մաստիգա վէ ճիպըրէ րագըլարը, կէմլէյիզին վէ Եունանըն հալիս թօրպա եաղը տախի ղայէթ էհվէն ֆիյաթ իլէ սաթըլմագտա տըր։

ԲՕԼ ՑՕՅԱՃԵԱՆ

ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԿԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԻՔ

ԱԼԷԱԹ ԹԻՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվայի ալէաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր։

Էզճիւմլէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուտան) մամուլ մէվատը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էն ալի շիրինկալար, էլէքթրիք մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր։

Մ. Բօլ Ցօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ՊԻԼՄԷՃԷ

ԻԼԷ

ԱԳՏԸ ԻՋՏԻՎԱՃ

ՎԷ

ՊԻՐ ՍԷՐՎԷԹ

—

ԻԽԹԱՐ

Միլլէթիմիզտէն պիր քիմսէ խայլի վագըթ չէքմիշ օլտուղու խասթալըգտան սօնրա պէշ նէֆէր չօճուղու իլէ սօն տէրէճէ բէնչէյի զարուրէթէ տիւչար օլտուղունտան, իշպու րիսալէնին հասըլաթը իլէ, էմրի թէայիւշիւնիւն իսթիհսալընա պիր սէրմայէի ճիւզիյէ բէյտա իտէպիլմէք իւզրէ պու րիսալէնին թապ ու նէշրինէ միւպատէրէթ իյլէմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, պու պապտէ գէվաթը համիյէթմէնտանըն ճիւզի պիր ֆիյաթը օլան իշպու լաթիֆ րիսալէճիքտէն պիրէր ատէտ իշթիրա իթմէլէրինի րիճա վէ թէմէննի իյլէր։

ՎԱՑՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍԻ

Լաւագոյն քաւթօնի վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի իգին 100 հատը 10 դահեկն. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Գ. Պաղտատլեան տպարան Յակոբեան խան թիւ 13 Կ. Պոլիս։

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ

ՇՐՋԱՆ Բ.

—

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ

Ս. Մ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ

Կեդրոնատեղին է Վ. Հիսարլեան գրատունը Ուզուն չարշի-պաշը թիւ 10։
Գին 3 դահեկան

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԱՆՏՕՆ ՍԱՔԱԵԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. ՀԱՃԵԱՆ